

Vektkontroll av nyfødte - føde- og barselposten

Gjelder for:	Kirurgisk klinikk/Kirurgisk sykepleieavdeling/Kirurgiske poster/Føde- og barselpost
Dokumenttype:	Retningslinje
Sist endret:	01.07.2022

1. HENSIKT

Sikre oppfølging av friske, fullbårne barns vektutvikling de første 2 ukene etter fødselen.

2. ANSVAR

Barnepleier, jordmor

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Vektkontroller

- Barnets vekt, hodeomkrets og lengde måles etter fødselen.
- Barnet veies før hjemreise fra barselposten (f.o.m. 2. dag).
- [Ved hjemreise tidligere enn 48 timer](#) etter fødselen veies barnet ved barselpoliklinikken, eller etter avtale med jordmor i førstelinjetjenesten, innen 4 dager etter fødselen.
- [Ved ambulant fødsel](#) veies barnet ved barselpoliklinikken 2. dag.
- Barn som er inneliggende skal veies 3. og 7. dag.
- Helsestasjonen skal tilby vekt av barnet innen 7-10 dager etter fødselen.
- Før hjemreise fra barsel skal foreldre ha blitt informert om hvordan de observerer normal urin og avføring, og hvordan dette har sammenheng med barnets ernæringstilstand. Foreldre anbefales å ta kontakt med barselpoliklinikken eller helsestasjon dersom nyfødte fra 3. dag ikke har minst 6 våte bleier i døgnet og daglig avføring de første ukene.
- Nyfødte som fra 3. dag har færre enn 6 våte bleier i døgnet, eller ikke daglig avføring de første ukene, bør tilses av helsepersonell og nettoveies.
- Dersom barnet har vekttap $\geq 10\%$, dersom vekten ikke har begynt å gå opp etter en uke, eller hvis barnet ikke har tatt igjen fødselsvekten innen 2 uker, må man vurdere barnets allmenntilstand og kartlegge ernæringsstatus.

3.2 Vekttap $\geq 10\%$ av fødselsvekten:

- Vurder barnets allmenntilstand og kartlegg ernæringsstatus (urin, avføring, hyppighet av måltider, mors melkeproduksjon).
- Kartlegg ammingen og utfør en ammeobservasjon fra start til slutt (ammestilling, barnets posisjon, dietak, melkeoverføring).
- Gi støttende ammeveiledning, intervensjonen må rettes seg mot den primære årsaken til vekttapet. Legg en konkret, journalført plan i samarbeid med mor.
- Ved lite morsmelk iverksettes økedager: Barnet legges oftere til brystet med maks 2-3 timers intervall (inntil 3 timer om natten), for å stimulere til økt melkeproduksjon. Mor anbefales å hvile mye.
- Dersom barnet har nedsatt sugeevne bør det vurderes om mor må stimulere melkeproduksjonen ytterligere med pumping eller håndmelking, etter amming.
- Avtal nettoveieing hver eller annenhver dag, inntil stabil vektutvikling.
- Dersom barnet fortsetter å gå ned i vekt til tross for tiltakene bør barnet undersøkes av barnelege. Det bør vurderes å gi barnet morsmelktillegg én eller flere ganger i døgnet, etter amming.

4. GENERELT

- Anbefalt metode for å kartlegge om barnet har tilfredsstillende vektutvikling er å veie barnet nakent før ett måltid, rundt samme tidspunkt på dagen. Kontrollveeing før og etter ett måltid (måltidsveeing) sier ikke noe generelt om hva barnet får i seg, og bør fortrinnsvis brukes ved kompliserte trivselsproblemer.
- Vektnedgang inntil 10 prosent i løpet av første leveuke er fysiologisk hos friske, fullbårne barn. De fleste barn født til termin vil nå igjen fødselsvekten ca. 1 uke etter fødselen.
- Nedsatt sugeevne, sykdom, dårlig trivsel eller utilstrekkelige medfødte energireserver kan være årsaker til vekttap utover det som regnes som fysiologisk normalt.

5. INTERNE REFERANSER

2.1.5.4.1.5.2	Amming - Ti trinn for vellykket amming
2.1.5.4.1.5.15	Utskriving etter fødsel
2.1.5.4.1.6.3	Barselpoliklinikk for nyfødte

6. EKSTERNE REFERANSER

1. Helsedirektoratet. Nytt liv og trygg barseltid for familien. Nasjonal faglig retningslinje for barselomsorgen [Internett]. Oslo: Helsedirektoratet; 2014. Tilgjengelig fra: <http://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/barselomsorgen/>
2. Sundhedsstyrelsen i Danmark. Amming - en håndbok for helsepersonell. 5. utg. Bergen: Fagbokforlaget; 2021.

